

Қызылорда облысындағы жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау, қалалардың және елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың қағидаларын бекіту туралы

Күші жойған

Қызылорда облыстық мәслихатының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 314 шешімі. Қызылорда облысының Әділет департаментінде 2015 жылғы 22 желтоқсанда № 5268 болып тіркелді. Күші жойылды - Қызылорда облыстық мәслихатының 2017 жылғы 16 мамырдағы № 121 шешімімен

Ескерту. Күші жойылды - Қызылорда облыстық мәслихатының 16.05.2017 № 121 шешімімен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

"Әкімшілік құқық бұзушылық туралы" Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 05 шілдедегі кодексіне, "Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі Заңына және "Жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау, қалалар мен елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың үлгі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 235 бұйрығына сәйкес Қызылорда облыстық мәслихаты

Ш Е Ш І М

Қ А Б Ы Л Д А Д Ы :

1. Қоса беріліп отырған Қызылорда облысындағы жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау, қалалардың және елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың қағидалары бекітілсін.

2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қызылорда облыстық
мәслихатының кезектен тыс
41 сессиясының төрағасы
Қ. Әжібеков*

*Қызылорда облыстық
мәслихаты хатшысының
уақытша міндетін атқарушы
Қ. Бисенов*

*Қызылорда облыстық мәслихатының
2015 жылғы 23 қарашадағы
№ 314 шешімімен бекітілген*

Қызылорда облысындағы жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау, қалалардың және елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың Қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қызылорда облысындағы жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау, қалалардың және елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың Қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі" Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі кодексіне, "Қазақстан Республикасының Жер кодексі" Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы кодексіне, "Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы кодексіне, "Әкімшілік құқық бұзушылық туралы" Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 5 шілдедегі Кодексіне, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңына, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы" Заңына (бұдан әрі – Заң) және өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес ә з і р л е н д і .

2. Қағидалар жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау, Қызылорда облысының аумақтарын абаттандыру саласындағы тәртіпті айқындайды және қ а т ы н а с т а р д ы р е т т е й д і .

3. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) абаттандыру – сол немесе өзге аумақты құрылыс мақсаты бойынша қалыпты пайдалану үшін жарамды жағдайға келтіру, халықтың дені сау, қолайлы және мәдениетті өмір сүру жағдайын жасау мақсатында жүзеге асырылатын жұмыстардың және іс-шаралардың жиынтығы;

2) жасарту – қаңқалы және жартылай қаңқалы бұтақтарды қатты қысқарту, өркендерді сирету және реттеу, ағаштың ұш жағы мен бұталардың құрғау салдарынан өзінің декоративтік сапасын жоғалтқан, сау дінді және сүңгекті жасарту үшін жарамды ересек ағаштардың кемінде 3,5 метр биіктіктегі діндерін к е с у ;

3) жасыл алқап – түрлік құрамына қарамастан кемінде 0,125 га аумақта кемінде 50 дана ағашы бар көгалдандырылған аумақ;

4) жасыл екпелер – азаматтық заңнамаға сәйкес жылжымайтын мүлік болып табылатын және қаланың бірыңғай жасыл қорын құрайтын табиғи өскен және жасанды егілген ағаш бұтақты және шөпті өсімдіктер;

5) жасыл екпелерді жою – жасыл екпелердің өсуінің тоқтауына әкелетін з а қ ы м д а н у ;

6) жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау – жасыл екпелерді, көгалдандырылған аумақтар мен жасыл алқаптарды құруға, сақтауға және өсіруге (оның ішінде жойылған немесе зақымдалған жасыл екпелерді өтемдік қалпына келтіруге) бағытталған құқықтық, әкімшілік, ұйымдық және экономикалық шаралар жүйесі;

7) жасыл екпелерді сақтау – абаттандыру және құрылыс жұмыстарының нүктесіне түсетін, аса құнды екпелердің тұқымдарын сақтауға бағытталған і с - ш а р а л а р к е ш е н і ;

8) жалпы пайдаланымдағы жерлер – алаңдар, көшелер, тротуарлар, өтпе жолдар, жолдар, жағалаулар, саябақтар, скверлер, қала ормандары, желек жолдар, су айдындары, жағажайлар, зираттар және халықтың мұқтажын қанағаттандыруға арналған өзге де нысандар (жалпы пайдаланымдағы инженерлік жүйелер) үшін алынған және арналған жерлер;

9) көгалдандырылған аумақ – табиғи жолмен өніп шыққан өсімдіктер орналасқан, жасанды жолмен жасалған бау-саябақ кешендері және нысандар, желек жолдар, саябақтар, көгалдар, гүлдер орналасқан жер телімі;

10) қатты тұрмыстық қалдықтар – қатты түрдегі коммуналдық қалдықтар;

11) өтемдік көгалдандыру – жойылған немесе зақымданған жасыл екпелердің орнына ж а с ы л е к п е л е р д і о т ы р ғ ы з у ;

12) өтпе жол – тұрғын үйлер мен қоғамдық ғимараттарға, мекемелерге, кәсіпорындарға, шағын аудандар, орамдар, елді мекендер ішіндегі құрылыс нысандарына көлік құралдарының кіруін қамтамасыз ететін жол элементі;

13) тротуар – жаяу жүргіншілердің жүруіне арналған, жолдың жүру бөлігімен шектесетін немесе одан көгалмен немесе арық жүйесімен бөлінген жолдың э л е м е н т і ;

14) уәкілетті орган - табиғатты пайдалануды, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын реттеу саласындағы функцияларды жүзеге асыратын жергілікті а т қ а р у ш ы о р г а н ;

15) ұйым – жүргізілетін жұмысқа қажетті қызметті жүзеге асыратын, материалдық және білікті еңбек ресурстары бар жеке кәсіпкерлік субъектісі немесе дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан астам пайызы мемлекетке тиесілі заңды тұлға және олармен ү л е с т е с з а ң д ы т ұ л ғ а л а р ;

16) шағын сәулеттік нысандар – декоративтік сипаттағы және іс жүзінде пайдаланылатын нысандар (мүсіндер, субұрқақтар, барельефтер, гүл құмыралары, павильондар, күркелер, отырғыштар, құтылар, балалар ойындары және ересектердің демалысына арналған жабдықтар мен конструкциялар);

17) іргелес аумақ – ғимараттар, құрылыстар, қоршаулар, құрылыс алаңшаларының, сауда, жарнама нысандарына және заңды немесе жеке тұлғалардың балансындағы, меншігіндегі, иелігіндегі, жалға алуындағы басқа объектілер шекараларына тікелей (периметрі бойынша 5 метр шекарадағы) жанасып жатқан аумақ.

2. Жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау

4. Республикалық және жергілікті маңызы бар ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда, жеке тұрғын үй және жеке меншік қосалқы шаруашылық аумақтарында, саяжайлар телімдерінде және коммуналдық қызметтердің қарауына жататын зираттардың телімдерінде өсетін жасыл екпелерді қоспағанда барлық жасыл екпелер бірыңғай жасыл қорды құрайды және қорғалуға жатады.

5. Жасыл екпелердің тіршілік әрекетін қамтамасыз етумен үйлеспейтін көгалдандырылған аумақтарды және жасыл алқаптарды пайдалануға жол берілмейді. Көгалдандырылған аумақтарды дамыту елді мекенді көгалдандырудың ұзақ мерзімді кешенді сызбасына сәйкес жүргізіледі.

6. Көгалдандыру бойынша жұмыстың барлық түрлерін жұмыс сызбаларына сәйкес бекітілген жобалар бойынша орындаған жөн. Көгалдандыру және абаттандыру жұмыстарын жүргізу кезінде Заңға сәйкес сапасы және бекітілген жобаға, жұмыс сызбасына авторлық қадағалау жүргізіледі.

7. Жасыл екпелерді күтіп-ұстау көгалдандыру бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін :

- 1) жасыл екпелерді отырғызу;
- 2) ағаштардың дінгек түбіндегі топырақты қыртыстарды қопсыту, әктеу;
- 3) гүлдерді, көгалдарды орнату, арамшөптерді отау, шөптерді шабу;
- 4) вегетациялық кезең бойы жасыл екпелерді суару;
- 5) жасыл екпелерді қырқу, қайта отырғызу немесе көшіру (апаттық, қураған, жасамыс ағаштарды және бұтақтарды санитариялық кесу);
- 6) тыңайтқыштарды себу;
- 7) жасыл екпелердің зиянкестерімен және ауруларымен күресуді қамтиды.

8. Жасыл екпелерді қайта отырғызу жыл ішінде арнайы қайта отырғызу технологиясы сақталған жағдайда жүзеге асырылады. Жапырақты және қылқан жапырақты ағаштардың тиімді өсуі мақсатында оларды күз түскен кезеңнен бастап көктемнің бас кезіне дейін отырғызу ұсынылады.

9. Ағаштарды жасарту және қалың өскен ағаштарды сирету жұмыстары вегетация басталғанға дейін немесе күздің соңында жүргізіледі.

10. Құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде осы учаскеде сақтауға жататын барлық екпелер олардың тиімді қорғалуын қамтамасыз ететін арнайы қорғаныш қоршаулар мен механикалық және өзге де зақымданулардан қорғалады.

11. Құрылыс салуға немесе басқа жұмыстар жүргізуге бөлінетін учаскелерде жасыл екпелерді сақтау мүмкін болмаған жағдайда, жасыл екпелерді кесу немесе қайта отырғызу жүргізіледі.

12. Жасыл екпелерді кесу мынадай жағдайларда:

- 1) бекітілген және келісілген қала құрылысы құжаттамасында көзделген

құрылыстың нысандарын орналастыру үшін жағдай жасауды қамтамасыз ету;

2) инженерлік абаттандыру нысандарына, жер үсті коммуникацияларына
қ ы з м е т к ө р с е т у ;

3) апаттық және төтенше жағдайларды, оның ішінде инженерлік абаттандыру
н ы с а н д а р ы н д а ж о ю ;

4) жасыл екпелердің сапалық және түрлік құрамын жақсарту қажеттілігі;

5) адамның өмірі мен денсаулығы қауіпсіздігіне қауіп төндіретін, сондай-ақ жеке және заңды тұлғалардың мүлкіне залал келтіруі мүмкін ескі екпелерді санитарлық кесу жағдайларында жүзеге асырылады.

13. Жалпы пайдаланылатын жерлердегі және ғимараттар, құрылыстар, көп қабатты тұрғын үйлер аумақтарында желдің және табиғи сипаттағы өзге де оқиғалардың, жол-көлік апаттары салдарынан ағаштар апатты құлаған жағдайда құлаған ағаштарды жинау, құлаған жерлерді уақтылы санитариялық тазалау және ағаш қалдықтарын шығару жер пайдалану құқығы шекарасындағы, сол аумақ тиесілі ұйымға немесе қызмет көрсететін учаскелері бойынша ұйымдарға жүктеледі.

14. Өскен немесе зақымдалған жасыл екпелер өздігінен құлаған жағдайда, кінәлі тұлғаларды анықтау мүмкін болмаған кезде жасыл екпелерді қалпына келтіру жергілікті бюджет қаражаты есебінен жүргізіледі.

15. Қаланың және елді мекеннің аумақтарында өтемдік отырғызу жүргізу үшін уәкілетті орган арнайы телімдерді айқындайды.

16. Жалпыға ортақ және арнайы пайдаланылатын жерлерде өтемдік отырғызуларды жалпыға ортақ пайдаланылатын жерлерде көгалдандыруды, жасыл екпелерді күтіп-баптауды және күтіп-ұстауды жүзеге асыратын ұйымдар жүргізеді.

3. Қалалар және елді мекендердің аумақтарын абаттандыру

1-параграф. Тазалық пен тәртіпті қамтамасыз ету

17. Жеке және заңды тұлғалар барлық аумақта, оның ішінде жеке үй иелері аумақтарында тазалықты сақтайды және тәртіпті қолдайды, абаттандыру элементтерінің (жолдар, тротуарлар, көгалдар, шағын сәулет нысандары, жарықтандыру, су бұрулар) зақымдануына және бұзылуына жол бермейді.

18. Жергілікті жерлерді ағымдағы санитариялық күтіп-ұстауды осы саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар жүзеге асырады.

19. Барлық ұйымдық-құқықтық нысандардың жеке және заңды тұлғалары, оның ішінде күрделі және уақытша объектілердің иелері:

1) дербес өз қаражаты есебінен немесе ұйымдармен шарттар жасасу жолымен

бөлінген аумақты санитариялық күтіп-ұстауды және абаттандыруды қамтамасыз е т е д і ;

2) кез келген меншік нысандарына ұқыпты қарайды, мемлекеттік меншік нысандарына залал келтірген жағдайлар туралы тиісті органдарды хабардар етеді ;

3) көшелер мен үй нөмірлері көрсетілген тақталарды техникалық дұрыс жағдайда және тазалықта ұстайды ;

4) қоршауларды (шарбақтарды) және шағын сәулет нысандарын тиісті жағдайда (қоршаудың (шарбақтың) сыртқы жағын бояу, әктеу) күтіп-ұстайды.

2-параграф. Аумақтарды жинауды ұйымдастыру

20. Жалпыға ортақ пайдаланылатын орындарды жинау және күтіп-ұстау мынадай жұмыс түрлерін қамтиды :

1) ұсақ және тұрмыстық қоқыстар мен қалдықтарды жинау және шығару ;

2) ірі көлемді қоқыстар мен қалдықтарды жинау және шығару ;

3) с ы п ы р у ;

4) қамыс, қурай, шөптер және басқа да жабайы өсімдіктерді шабу және ш ы ғ а р у ;

5) қоршаулар мен шағын сәулет нысандарын жөндеу және сырлау.

21. Жалпыға ортақ пайдаланылатын аумақтарда орналасқан парктерді, саябақтарды, желек жолдарды, су айдындарын, жағажайларды, зираттарды, оның ішінде оларда орналасқан тротуарларды, жаяу жүргіншілер аймақтарын, баспалдақтарды жинауды заңды және жеке тұлғалар мен осы объектілерге қызмет көрсететін және пайдаланатын аумақтарды бекіту субъектілері жүргізеді.

22. Нысандардың меншік иелері жапсарлас аумақтарда (автотұрақтар, боксты көлікжайлар, ангарлар, қосалқы қойма құрылыстары, ғимараттар, сауда және қызмет көрсету нысандары) санитариялық тазалауды және жинауды коммуналдық шаруашылық ұйымдарымен қамтамасыз етеді немесе оны өз б е т і н ш е жү р г і з е д і .

23. Көшелер мен өтпе жолдардың бойында орналасқан тротуарларды, жолаушылар көлігінің аялдама алаңын жинауды жүру бөліктерін жинауға және күтіп-ұстауға жауапты ұйымдар жүргізеді.

24. Аялдама кешендерін және қоғамдық жолаушылар көлігінің аялдама алаңында оларға іргелес аумақтарды, ақылы автотұрақтар, көлікжайлардың аумақтарын, сондай-ақ кіреберіс жолдарды, іргелес аумақтарды жинауды және жууды олардың иелері жүзеге асырады.

25. Жол жөндеу жұмыстарын жүргізген кезде құрылыс қоқыстарын осы жұмыстарды жүргізген ұйымдар шығарады.

26. Су ағатын желілерде ластануды болдырмау үшін су ағатын коллекторларда, жауын суын қабылдайтын құдықтарда және арық жүйесінде қоқыстардың тасталуына жол берілмейді.

27. Жер үсті инженерлік құрылыстарын пайдаланушы ұйымдар мен иелері инженерлік желілердің қорғалатын аймақтарының шекарасында іргелес аумақтардың санитариялық күтіп-ұсталуын қамтамасыз етеді.

28. Көшелер мен өтпе жолдардан қарды шығару арнайы дайындалған алаңдарда жүзеге асырылады. Жергілікті атқарушы органдармен келісілмеген орындарға қарды шығаруға жол берілмейді.

29. Қарды уақытша жинау орындары қар ерігеннен кейін қоқыстардан тазартылуы және абаттандырылуы тиіс.

3-параграф. Қалдықтарды жинау және шығару

30. Жеке және заңды тұлғалар, олардың қызметі нәтижесінде пайда болған өндіріс және тұтыну қалдықтары пайда болған кезінен бастап қалдықтармен қауіпсіз жұмыс істеуді қамтамасыз етеді. Жеке және заңды тұлғалар қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған контейнерлерде қатты тұрмыстық қалдықтарды жинақтайды.

31. Ұйымдар қатты тұрмыстық қалдықтарды уәкілетті орган бекіткен кестеге сәйкес, белгіленген мерзімде жүзеге асырады. Кестелер қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау алаңдарында ілініледі.

32. Құрылыстарды және (немесе) жылжымайтын объектілерді жөндеуді жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар құрылыс қоқысын кәдеге жарату шарттарын жасасуы қажет, оны белгіленген орынға өз бетінше немесе қоқыс шығаруды жүзеге асыратын ұйымдармен шарт бойынша шығарады.

33. Үй иелерінің аумағында мамандандырылған көлік үшін ыңғайлы кірме жолдармен контейнерлерді орналастыруға арналған арнайы алаңдар болады. Контейнерлерді орнатуға арналған алаңдардың бетонды немесе асфальтты жабыны және қоршауы болады. Қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау үшін қақпағы бар контейнерлер қолданылады.

34. Қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған контейнерлерге және контейнерлік алаңдарда күлді тастауға және жинауға жол берілмейді.

35. Қатты тұрмыстық қалдықтар қоқыс шығаратын көліктермен, кәрізденбеген үйлердің сұйық қалдықтары ассенизациялы-вакуумдық көліктермен шығарылады.

36. Сұйық қалдықтар мамандандырылған автокөлікпен арнайы бөлінген орындарға шығарылады. Контейнерлер босатылғаннан кейін орындар залалсыздандырылатын ерітінділермен өңделеді немесе босатылған орындарда

өңдеуден өткен тазаларына ауыстырылады. Контейнерлерді өңдеу орындары тазалауға, жууға және залалсыздандыруға арналған, ыстық және суық су өткізілген, судың ағып кетуі ұйымдастырылған құрылғылармен жабдықталуы тиіс.

37. Сұйық тұрмыстық қалдықтар мен ірі көлемді қоқыстарды қоқыс шығару құбырына тастауға болмайды.

38. Қоқыс шығару құбырын пайдалануды иелігінде тұрғын үй орналасқан пайдаланушы ұйым жүзеге асырады.

39. Жеке тұлғалар контейнер алаңдары аумағында орналасқан, құрамында сынабы бар шамдар мен аспаптарды жинау үшін арнайы контейнерлерде істен шыққан құрамында сынабы бар шамдар мен аспаптарды қауіпсіз жинауды қамтамасыз етеді.

40. Контейнерлік алаңдарды және контейнерлерді пайдаланатын және оларға қызмет көрсететін ұйымдар:

1) контейнерлік алаңдарды және оған іргелес аумақтарды тиісті санитариялық күтіп-ұстауды қамтамасыз етеді;

2) оларға уақтылы жөндеу жүргізеді және одан әрі пайдалануға жарамсыз контейнерлерді ауыстырады;

3) қоқыс қабылдайтын камералардың, алаңдардың, сондай-ақ қалдық жинағыштардың тұрақты жуылуын, залалсыздануын, шыбынға, кеміргіштерге қарсы дәрілеу, дератизациялануын қамтамасыз ету бойынша шараларды қабылдайды.

41. Контейнерлерден қоқыс шығаратын машинаға тиеу кезінде шашылып қалған қоқыстарды қатты тұрмыстық қалдықтарды шығаруды жүзеге асыратын ұйымдардың жұмысшылары шығарады.

42. Вокзалдарда, базарларда, әуежайларда, саябақтарда, демалыс аймақтарында, алаңдарда, білім беру, денсаулық сақтау мекемелерінде, көшелерде, қоғамдық жолаушылар көлігі аялдамаларында, сауда объектілерінің кіреберістерінде қоқысқа арналған құтылар орнатылады. Халық көп келетін орындарда құтылар бір бірінен кемінде 50 метр арақашықтықта; аулаларда, саябақтарда, алаңдарда 10-нан 100 метрге дейінгі арақашықтықта орнатылады. Жолаушылар көлігі аялдамаларында және сауда объектілерінің кіреберістерінде екі құтыдан орнатылады.

43. Құтыларды орнатуды, тазартуды және жууды аумақты пайдаланатын ұйымдар немесе аумаққа иелік ететін немесе пайдаланатын ұйымдар жүргізеді. Құтылар толу шамасына қарай, бірақ күніне бір реттен кем емес тазартылады.

Құтылар ластану шамасына қарай, бірақ аптасына бір реттен кем емес жуылады.

4-параграф. Көшелерді, тұрғын үй орамдарын және шағын аудандарды абаттандыру

44. Шағын аудандар мен кварталдардың тұрғын үй аймақтары қоқыс контейнерлерін қоятын, кір кептіретін, демалатын, балалар ойнайтын, спортпен айналысатын, үй жануарларын серуендетуге арналған алаңдармен, автотұрақтармен, көлік қоятын орындармен, жасыл аймақтармен жабдыкталады.

45. Алаңдардың саны, орналасуы мен жабдыкталуы құрылыс және санитариялық нормаларға сәйкес болуы тиіс.

5-параграф. Ғимараттар мен құрылыстардың қасбеттерін күтіп-ұстау

46. Қарамағында ғимараттар мен имараттары бар жеке және заңды тұлғалар, ғимараттар мен имараттардың меншік иелері көрсетілген объектілердің қасбеттерін және олардың жекелеген элементтерін (балкондар, лоджиялар, су ағатын құбырлар) қалпына келтіру, жөндеу және бояу бойынша жұмыстарды уақтылы жүргізуді қамтамасыз етеді, сондай-ақ қасбеттерде орналастырылған ақпараттық тақтайшаларды, ескерткіш тақталарды таза және дұрыс жағдайда ұстайды. Дүкендер мен кеңселердің көшелерге қасбеттермен шығатын витриналары жарықпен безендіріледі.

47. Ғимараттардың қасбеттерін және олардың конструктивтік элементтерін өз бетінше қайта жабдықтауға жол берілмейді.

6- параграф. Сыртқы жарықтандыруды және субұрқақтарды күтіп-ұстау

48. Көшелердің, жолдардың, алаңдардың, жағалаулардың және басқа жарықтандырылатын нысандардың сыртқы жарығын қосу жергілікті атқарушы орган бекіткен кесте бойынша табиғи жарық деңгейінің азаюы кезінде кешкі ымырт кезінде 20 люкске дейін, ал сөнуді - таңғы күңгіртте 10 люкске дейін артуы кезінде жүргізіледі.

49. Сыртқы жарық құрылғылары мен байланыс желілерінің элементтері, металл бағаналары, кронштейндер тазалықта ұсталып, тот басу ошағы болмай, сырлануы қажет. Жанып кеткен шамдарды ауыстыруды тиісті ұйымдар жүзеге асырады.

50. Істен шыққан құрамында сынап бар газ разрядты шамдар осы мақсаттарға арналған арнайы бөлінген үй-жайларда сақталады және олар кәдеге жарату үшін арнайы кәсіпорындарға шығарылады. Көрсетілген шамдардың түрлері полигонға шығарылмайды.

51. Электрлендірілген жарық және байланыс желілерінің құлап қалған бағаналарын шығаруды негізгі магистральдарда бағана иелері тез жүзеге

асырады; басқа аумақтарда, сондай-ақ бөлшектелген бағаналар - тәулік ішінде шығарылады.

52. Уәкілетті орган коммуналдық меншіктегі субұрқақтардың тиісті жағдайын және пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

53. Субұрқақтарды қосу мерзімін, олардың жұмыс істеу тәртібін, тостағандарын жуу және тазарту кестесін, технологиялық үзілістерін және жұмыс істеуінің аяқталуын уәкілетті орган айқындайды.

54. Субұрқақтар жұмыс істеп тұрған кезеңде судың беті күн сайын қоқыстан тазартылады. Пайдаланушы ұйымдар субұрқақтарды олар жұмысын тоқтатқан кезеңде де тазалықта ұстайды.